

Varför ska vi bry oss om malörts-ambrosian?

Lars Andersson
Inst. f. Växtproduktionsekologi
SLU

Sammanfattning

Malörtsambrosia fungerar som modellväxt för förändringar i ogräsflora och konkurrensförmåga

Evolution + klimatförändringar + nya grödor
=

snabbt nya ogräsproblem:

- Renkavle – sprids norrut med klimatförändringar
- Hönshirs – spridning till jordbruksgrödor, fr.a. majs
- Malörtsambrosia – geografisk spridning

Malörtsambrosia, ***Ambrosia artemisiifolia***

-
- Ettårig, korgblommig, kortdagsväxt
 - Ursprungligen från Nordamerika
 - Två centra i Europa: Ungern och Frankrike
 - Framförallt i majs och solrosor
 - Allergi och astma + hudirritation

Blomställningar

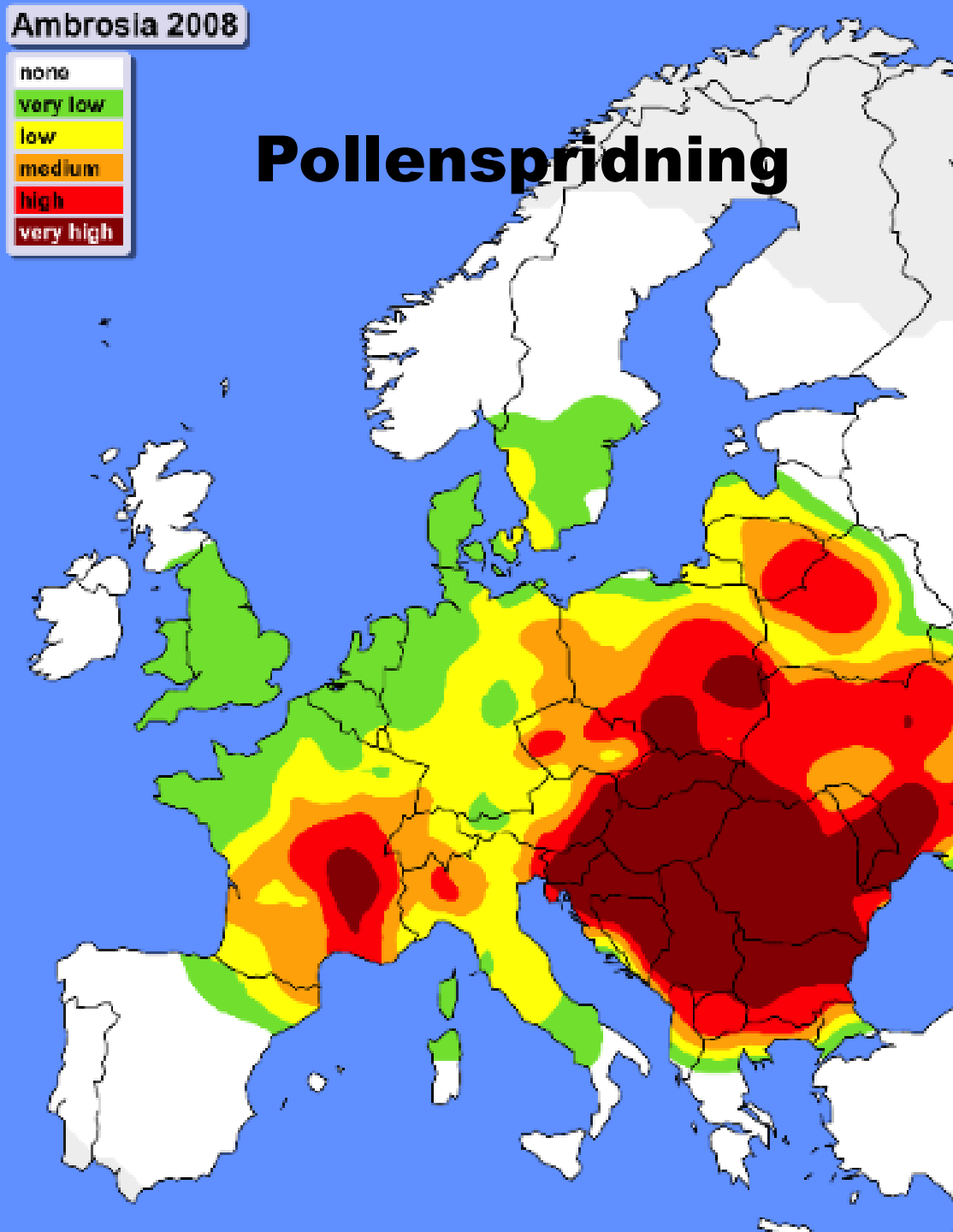
Observationer 2013 i Sverige

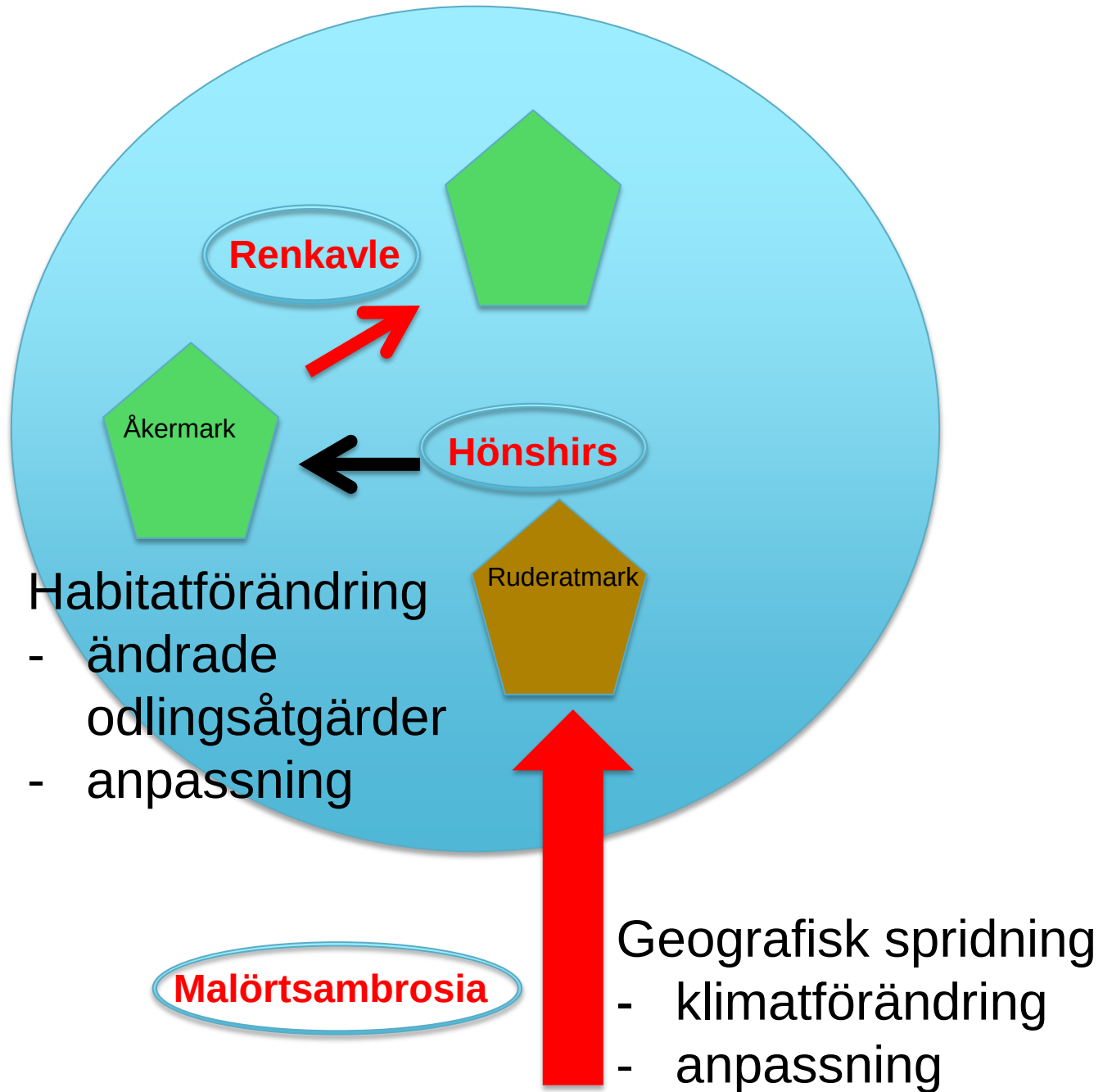

Ambrosia 2008

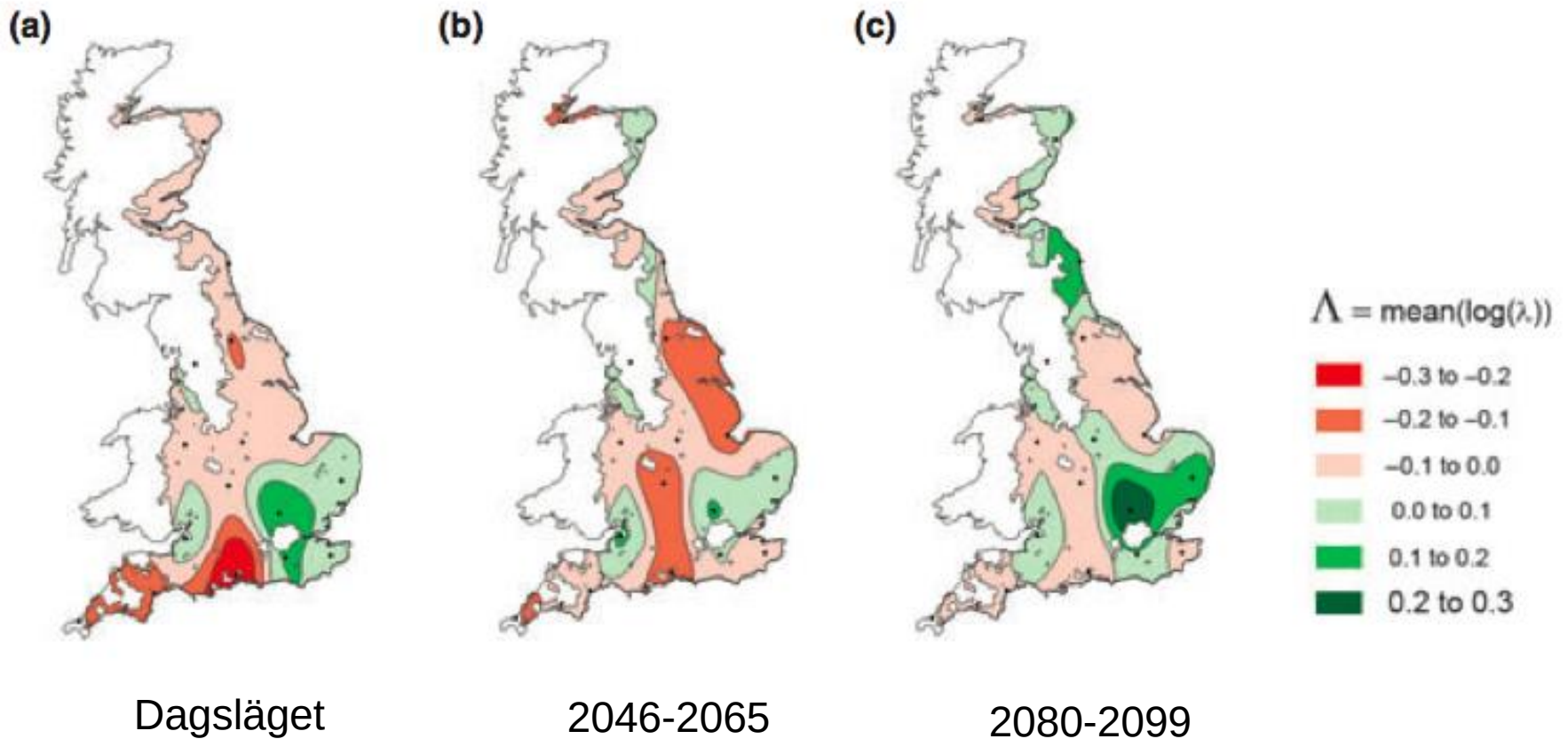
Pollenspridning

Renkavle

– predikterad populationsuteckling

Exempel och Po

0 = mkt säll
mindre vanl
och Mehrte
Kortdagsvä

Art

Svenskt namn

Amarant

Malörtsambros

Snårvinda

Spikklubba

Blodhirs

Hönshirs

Gängel

Hirs

Kavelhirsar

Tyskland

llsynt; 2 =
al. (2011)
=

nd Polen

4

2

1

2

2

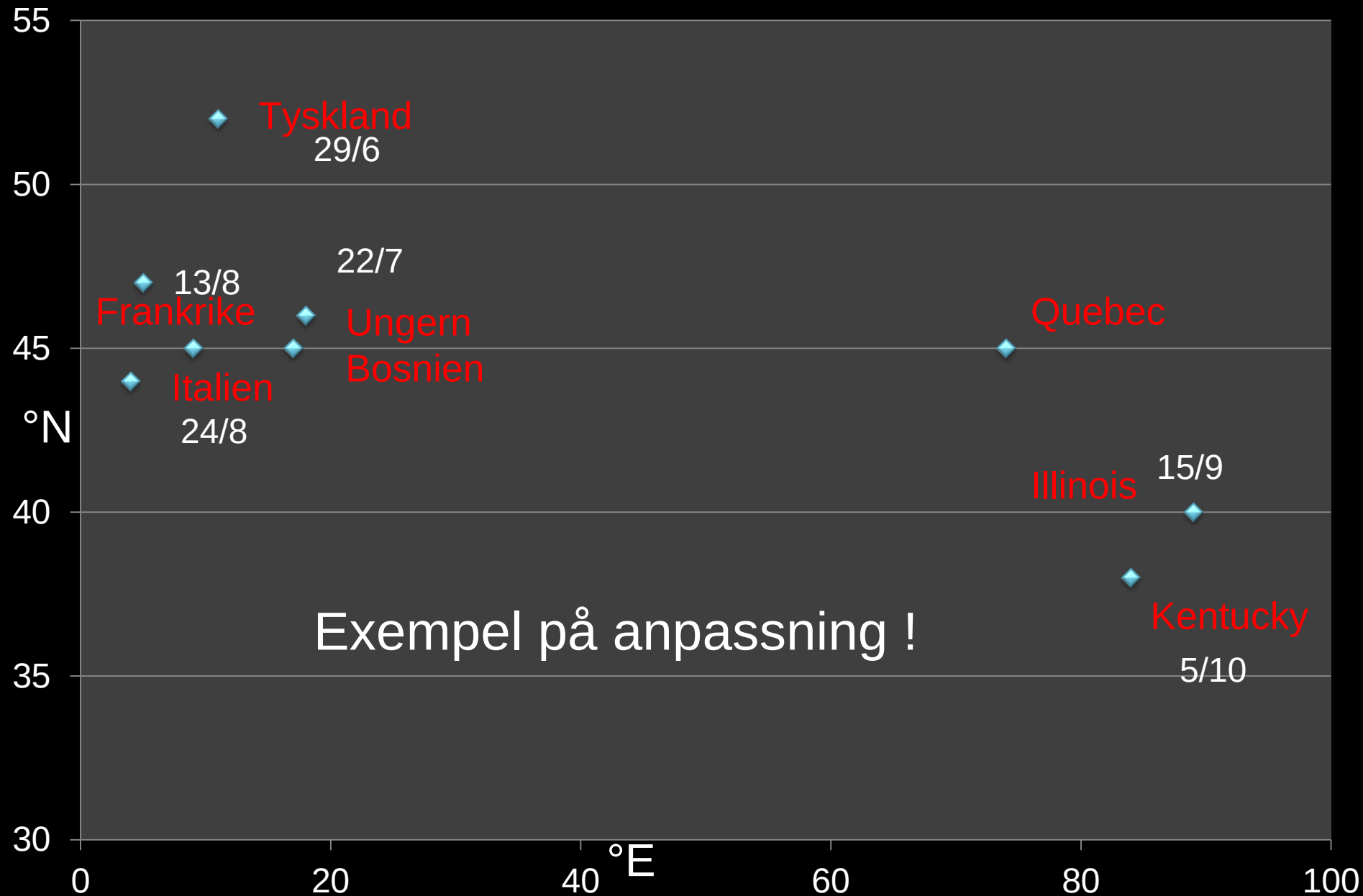
4

0

3

2

Malörtsambrosia – Datum för första hanblomma

Slutsats

- Framtida klimatförändringar kommer att påverka ogräsflorans sammansättning.
- Ogräsens anpassningsförmåga (genetisk diversitet) och ändrade odlingsåtgärder (selektionstryck) påskyndar utvecklingen
- Viktiga åtgärder:
 - Riskvärderingar!
 - Snabba insatser!

**21 June, 2014:
The International Ragweed Day**

Tack till Anna-Karin Kolseth och Romain Scalone!

Effekt av klimatförändringar på såtidpunkt och skördetidpunkt

(Eckersten & Kornher, 2011)

Place/ Period	Barley		Maize	
	Sowing date	Harvest date	Sowing date	Harvest date
Lund				
1961-87	19 April	14 August	23 May	24 October
1984-2010	-15	-10	-6	-18
2011-40	-8	-7	-15	-23
2041-70	-25	-17	-21	-35
2071-2100	-36	-38	-41	-57
Uppsala				
1961-87	3 May	26 August	1 June	31 October
1984-2010	-4	-4	-5	±0
2011-40	-3	-5	-13	-4
2041-70	-17	-15	-18	-13
2071-2100	-30	-25	-27	-30